

GUTENBERG

Finska Typografförbundets organ

N:o 24 (12)

Suomen Kirjaltajaliiton äänenkannattaja

December 1 Joulukuu	Prenumerationspris — Tilaushinta Helt år — Koko vuosikerta 3 m. Lösnummer — Irtonaisnumero à 30 p.	Redaktion — Toimitus J. Höglund V. Blomqvist Ansvarig — Vastaava	Annonspris — Ilmoitushinta Per petitrad } 25 p. Petiitti-riviltä }	6:te årgången 1898 6:s vuosikerta
----------------------------------	--	---	--	--

Finska Typografförbundet. Suomen Kirjaltajaliitto.

Förbundsstyrelsens meddelanden.

Jämlikt förbundets stadgar §§ 9 och 10, skall val af förbundsstyrelseledamöter, suppleanter till dessa, revisorer och dessas suppleanter företagas vid samtliga förbundsafdelningar söndagen den 11 december.

Afgående förbundsstyrelseledamöter vid årets slut äro: hr Rob. Ahlstedt, C. A. Bernström och J. A. Kosk.

Kvarstående förbundsstyrelseledamöter äro: hrr A. J. Jakobsson, K. J. Mandelin, F. W. Saastamoinen och Alfr. Stampell.

Afgående revisorer äro: hrr G. E. Enberg och J. A. Snell. Dessutom har revisoren hrr A. Finander uttredt ur förbundet.

Kvarstående revisorer äro: hrr E. Tötterman och O. Savolainen.

Val af dessa befattningar gäller 2 år.

Afgående styrelsesuppleanter äro: hrr V. Blomqvist, E. J. Enberg, V. A. Forsström, A. Henriksson och K. Skogster.

Afgående revisorssuppleanter äro: hrr H. J. Forsström, K. Johansson, L. Lanér, E. Mustonen och E. K. Rosenberg.

Valet af suppleanter, som uppsätts 5 för styrelsen och 5 för revisorer, omfatta endast 1 år.

Typografernas förening i Helsingfors, har i enlighet med förbundsstadgarna, å sammanträde den 20 november uppsatt följande kandidater till:

Förbundsstyrelse:

Ahlstedt, Rob.
Bernström, C. A.
Kosk, J. A.

Förbundsstyrelsens suppleanter:

Bäckman, F.
Blomqvist, V.
Enberg, E.
Niemi, J. H.
Holmberg, J.

Revisorer:

Enberg, G.
Frimodig, E.
Snell, J. A.

Revisorssuppleanter:

Kajander, K.
Nyman, Aksel
Mallénus, V.
Lindholm, J. V.
Skogster, K.

*

Valsedel får icke upptaga flere än 3 namn till förbundsstyrelse, 5 till förbundsstyrelsesuppleanter, 3 namn till revisorer och 5 till revisorssuppleanter. Likaså måste iakttagas, att icke håller mindre antal namn än här nämnts får upptagas samt äfvenså, att icke person, som innehar befattning, åter uppsättes till densamma.

Uppkommer fel å valsedel, må den icke därför kasseras fullständigt, utan endast den grupp af densamma, hvarå felet finnes; t. ex om fel skulle finnas å något eller några af namnen till förbundsstyrelse eller hvilken som helst annan befattning, så kasseras endast den grupp, hvar till det felaktiga namnet hör, men valsedeln för öfrigt gäller.

De justerade röstprotokollen, upptagande namn och röstetal å alla dem, som vid valet erhållit röster, skola insändas till Kontrollnämndens ordförande, hr Alb. Karjalainen, adress: J. Simeli arvingars boktryckeri aktiebolag, Helsingfors, före den 25 december.

Efter denna tid inkomna röstprotokoll kasseras.

Val, förrättadt å annan dag än här ofvan föreskrifvits godkänns icke.

Med anledning af gjord förfrågan får förbundsstyrelsen meddela att inbetalningsboken icke berättigar till reshjelp utan bör resande

medlem *ovilkorligen* vara försedd med Resebok, hvilken utfärdats af afdelningskassören å den ort där resan begynt.

Till ombud för Gamlakarleby afdelning har utsetts hr H. E. Lindström, adress: R. E. Bergs tryckeri.

Af förekommen anledning meddelas härmed, att alla till förbundsstyrelsens behandling insända frågor *ovilkorligen* böra sändas genom afdelningsstyrelse i annat fall kunna de ej af förbundsstyrelsen beaktas.

Förbundsstyrelsen.

Tiedonantoja Liittohallitukselta.

Liiton sääntöjen 9 ja 10 §§ johdosta ovat liittohallituksen jäsenten ja niiden varajäsenten, tilintarkastajain ja niiden varajäsenten vaalit toimitettavat kaikissa osastoissa sunnuntaina 11 p:nä joulukuuta.

Liittohallituksesta ovat vuoden lopussa vuorossa erota: hrat Rob. Ahlstedt, C. A. Bernström ja J. A. Kosk.

Liittohallitukseen jäävät edelleen hrat A. J. Jakobsson, K. J. Mandelin, F. V. Saastamoinen ja Alfr. Stampell.

Eroamisvuorossa olevat tilintarkastajat ovat: hrat G. E. Enberg ja J. A. Snell. Sitäpaitsi on tilintarkastaja hra A. Finander eronnut Liitosta.

Tilintarkastajiksi jäävät edelleen: hrat E. Tötterman ja O. Savolainen.

Näihin virkoihin valitut jäsenet tulevat niihin jäämään kaksi vuotta.

Eroavat liittohallituksen varajäsenet ovat: hrat V. Blomqvist, E. J. Enberg, V. A. Forsström, A. Henriksson ja K. Skogster.

Eroavat tilintarkastajain varajäsenet ovat: hrat H. J. Forsström, K. Johansson, L. Lanér, E. Mustonen ja E. K. Rosenberg.

Varajäsenet, 5 liittohallitusta ja 5 tilintarkastajia varten, valitaan *yhdeksi vuodeksi*.

*

Helsingin Kirjaltajayhdistys on liiton sääntöjen määräyksen johdosta, kokouksessaan 20 p:nä marraskuuta asettanut seuraavat ehdokkaat:

Liittohallitukseen:

Ahlstedt, Rob.
Bernström, C. A.
Kosk, J. A.

Liittohallituksen varajäseniksi:

Bäckman, F.
Blomqvist, V.
Enberg, E.
Niemi, J. H.
Holmberg, J.

Tilintarkastajiksi:

Enberg, G.
Frimodig, E.
Snell, J. A.

Tilintarkastajien varajäseniksi:

Kajander, K.
Nyman, Aksel
Mallénus, V.
Lindholm, J. V.
Skogster, K.

*

Vaalilippuun ei saa kirjoittaa useampaa kuin 3 nimeä liittohallitusta, 5 liittohallituksen varajäseniä, 3 tilintarkastajia ja 5 tilintarkastajien varajäseniä varten. Samoin on huomattava ettei vähempää nimimäärää, kuin yllä on mainittu, saada lippuun kirjoittaa, sekä että henkilön nimeä, jolla ennestään on joku virka, ei voida vaalilippuun merkitä.

Jos huomataan virhe vaalilipussa, ei sitä kuitenkaan kokonaisuudessaan hyljätä, vaan aino-

astaan se ryhmä, jossa virhe on huomattu: esim. jos virhe olisi jossakin nimessä liittohallitusta, tai mitä virkaa hyvänsä, varten, niin hyljätään ainoastaan se ryhmä, jossa virheellinen nimi on huomattu, mutta hyväksytään vaalilippu muissa kohdissaan.

Tarkastetut äänestuspöytäkirjat, joihin on merkitty niiden henkilöiden nimet ja äänimäärä, jotka vaalissa ovat ääniä saaneet, ovat lähetettävät tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle, herra Alb. Karjalaiselle, osoite: J. Simeliuksen perillisten kirjapaino osakeyhtiö, Helsingki, ennen 25 p:nä joulukuuta.

Tämän ajan kuluttua saapuneet äänestuspöytäkirjat hyljätään.

Vaaliala, joka on toimitettu toisena päivänä kuin mitä ylempänä on määrätty, ei hyväksytä.

Tehdyn kysymyksen johdosta saa liittohallitus täten ilmoittaa, että Maksukirja ei oikeuta matka-avun saamiseen vaan täytyy matkustavan jäsenen saadakseen matka-apua *välttämättömästi* olla varustettuna Matka-kirjalla joka on sen osaston rahastonhoitajan antama josta hän matkansa aloitti.

Kokkolan osaston asiamieheksi on valittu hra H. E. Lindström, osote: R. E. Bergin kirjapaino.

Esiintulleesta syystä huomautetaan, että liittohallituksen harkittavaksi lähetetyt kysymykset *välttämättömästi* ovat lähetettävät osaston hallituksen kautta, muussa tapauksessa ei liittohallitus niitä voi ottaa harkinnan alaiseksi.

Liittohallitus.

Anmälda medlemmar. Ilmoitettuja jäseniä.

Från Helsingfors afdelning: — Helsingin osastosta: Blomqvist, Carl Vilhelm, t., p., 23/3 70. — Vallin, Hjalmar Evert, s., l., 16/3 72. — Lindeberg, Karl Ferdinand, s., l., 12/2 77. — Söderqvist, Edward Vilhelm, t., p., 28/11 73. — Adamsson, Bertha Adelina, s., l., 1/3 75. — Ekqvist, Ingrid Alina, s., l., 19/8 75. — Husman, Olga Emilia, s., l., 6/9 73. — Tilander, Kaarlo Viktor, t., p., 11/7 68. — Hurme, Herman Ferdinand, s., l., 10/1 62. — Marjanen, Oskar Robert, s., l., 11/4 75.

Från Uleåborgs afdelning: — Oulun osastosta: Hiltunen, Toivo, s., l., 4/8 80. — Pesonen, Fredrik Ferdinand, s.-elev, l.-opp., 13/12 79. — Rautio, Frans, t.-elev, p.-opp., 23/3 78. — Haglund, Ernst, s., l., 4/7 77. — Tuira, John Gustaf, s., l., 4/7 71.

Från Björneborgs afdelning: — Porin osastosta: Nyman Frans Nestor, s., l., 22/9 70. — Rothström, Ernst Henrik, s., l., 21/3 77. — Lindroos, Frans Anshelm, s., l., 8/11 76.

Inträdande medlemmar. Yhtyneitä jäseniä.

Från Helsingfors afdelning: — Helsingin osastosta: 845. Nyman, Johan Fredrik. — 850. Leväluoma, Johan Gustaf. — 851. Tshedajeff, Vladimir. — 852. Salmi, Toivo Gabriel. — 853. Mallin, Gustaf. — 854. Löfström, Ludvig. — 855. Långholm, Hilda Sofia. — 856. Hällstén, Johan Felix. — 857. Johansson, Emil.

Från Viborgs afdelning: — Viipurin osastosta: 858. Timperi, Vilho. — 859. Veijalainen, Otto Vilho. — 860. Nyholm, Anders Oskar. — 861. Pölonen, August. — 862. Löfberg, Bruno Bernhard.

Från Tammerfors afdelning: — Tampereen osastosta: 863. Koistinen, Viktor. — 864. Lyytikäinen, Antti. — 865. Johansson, Sulo Vilhelm. — 866. Penttinen, Kaarlo Johannes. — 867. Itkonen, Paavo. — 868. Hellfors, Juho. — 869. Sundström, Sixtus.

Från Mariehamns afdelning: — Maarianhaminan osastosta: 870. Lundgren, Evert Fredrik.

Från Kristinestads afdelning: — Kristiinan osastosta: 871. Cederholm, Oskar Vilhelm.

Från Åbo afdelning: — Turun osastosta: 872. Stenman, Karl.

Från Vasa afdelning: — Vaasan osastosta: 873. Henriksson, Johan Evert. — 874. Toivonen, Karl Oskar. — 875. Enqvist, Gustaf Adolf.

Från Kotka afdelning: — Kotkan osastosta: 876. Valkonen, Alfred.

Aflyttade medlemmar. Muuttaneita jäseniä.

849. Turunen, J., från Vasa till Helsingfors, Vaasasta Helsinkiin. — 608. Keinonen, O., från Viborg till Helsingfors, Viipurista Helsinkiin. — 330. Silvendoinen, E., från Kuopio till Helsingfors, Kuopiosta Helsinkiin. — 234. Holmberg, J., från Vasa till Helsingfors, Vaasasta Helsinkiin. — 504. Bergroth, A. P., från Kuopio till Helsingfors, Kuopiosta Helsinkiin. — 863. Koistinen, V., från Tammerfors till Helsingfors, Tampereelta Helsinkiin. — 827. Backlund, J. V., från Gamla Karleby till Nykarleby, Kokkolasta Uuteenkaarlepyyhyn. — 549. Joensuu, D., 828. Klingberg, K. E., från Gamla Karleby, vistelsen obekant, Kokkolasta, ei tiedetä minne.

Reservfonden. — Vararahasto.

Influtna medel. — Kertyneitä varoja.

Nedanstående personaler å H:fors tryckerier ha beslutit månadligen på frivillig väg föröka förbundets reservfond. Att hoppas är, att landsortens typografer följa exemplet. Redovisning för de influtna medlen komma härefter att införas i hvarje nummer af Gutenberg.

Hufvudstadsbl. sätt. — Hufvudstadsbl. lat. 11: 07.	Und. Nov. o. Dec. m. — Marras- ja Jouluk.) 8: 50.
Simelii arfv. tr. — Simeliuksen p. kirjap. 5: 76.	Frenkell & S. tr. — Frenkell ja P. kirjap. 5: 26.
Central tr. — Centraalipainosta 3: 50.	Päivälehtis tr. — Päivälehtien kirjap. 2: 16.
Nya Pressens tr. — Nya Pressenin kirjap. 1: 62.	Senatens tr. — Senaatin kirjap. 1: 21.
Petterson & C:s tr. — Pettersons ja Kp. 1: 10.	U. Suometars sätt. — U. Suomettaren lat. 1: 08.
Hufvudstadsbl. civ.s. — Hufvudstadsbl. siv.l. — 96.	Weilin & Göös, sätt. — Weilin ja Göös lat. — 27.
stentr. — kivi. — 11.	F. Litt. Sällsk. tr. — S. Kirj. Seur. kirjap. —

Summa 26: 50.

5/11, 98.

A. K.

Tiedonanto.

Gutenbergin suomalaisen osastoon aiottu kirjoitukset ovat tästä lähtien lähetettävät osoitteella: O. A. Nyman Ruoholahdenkatu 10.

Lukijalle.

Oltuani tämän lehden suomalaisen osaston toimittajana kolmatta vuotta, tulen siitä nyt luopumaan. Että tämä aika on ollut erittäin rauhallinen ja sopuisa on hyvä kaikille. Mutta etten ole voinut tai osannut tarjota lukijoille kaikkea sitä, mikä olisi ollut oikeutettua saada ja vaatia, käy näkyviin puutteellisuus. Vaan tämä ei kohdistu yksistään minuun, mutta myöskin siihen, että arv. ammattimiehemme ovat kovin leväperäisiä muistamaan omaa äänenkannattajaansa kirjoituksilla. On luonnollista, että yksin tehden on jälki huonompaa kuin jos useampi sitä tekee tai ainoastaan vaikka vaan auttaa sitä. Ja avustaminen juuri on ollut hyvin huonoa ja siksipä toimituskin sitä. Tuntien oman puutteellisuuden pyydän anteeksi jälestä kuuluvat mainingit ja toivotan seuraajalleni onnellista jatkoa vaikeaan tehtäväänsä.

Kaikille avustajilleni lausun kiitoksen ja luulen edelleenkin, että seuraajani, suomalaisen osaston toimittaja, hra O. A. Nyman tulee saamaan kaikilta entisiltä lähettäjiltä arvokasta apua Gutenbergiin.

Helsinki marraskuulla 1898.

J. Höglund.

Den nya tariffen.

I medio af november månad öfverlämnade tariffkomitén det nya tarifförslaget åt Typografernas förening i Helsingfors jämte nedanstående berättelse öfver komiténs värksamhet:

Den 22 februari 1898 sammanträdde den af föreningen valda tariffkomitén till konstituerande sammanträde. Sedan dess har komitén i sin helhet sammanträd inalles 27 gånger, samt ha de skilda sektionerna inom komitén dessutom haft förberedande möten; komitén har nämligen varit delad i tre sektioner: civilsättare, tidningsättare och maskintryckare. Till hvarje sektion, utom civilsättarnas, hvartill en fjärde medlem af komitén blef invald, har tillhört tre medlemmar.

Medlemmar i komitén ha varit följande: A. Henriksson, J. H. Niemi, F. Turunen, V. Blomqvist, J. P. Höglund, K. Kajander, E. K. Mustonen, G. E. Enberg och K. Skogster.

Kompleteringsvis invalde komitén hr E. Enberg, hvilken dock snart afgick ur denna sin befattning.

Till sin ordförande utsåg komitén hr A. Henriksson; men redan vid följande sammanträde anhöll han varda entligad från komiténs vidare arbeten, dels för bristande tid, dels anseende sig, såsom föreningens ordförande vara jäfvig att vidare tillhöra komitén. — I hans ställe valde komitén till ordförande hr V. Blomqvist.

Komiténs sekreterare ha varit hr E. Mustonen (afgick ur komitén förr än densamma hade fullgjort sina arbeten) för de svenska och hr J. Höglund för de finska protokollen.

Till medlem i komitén i stället för hr A. Henriksson valde föreningen hr V. Mallenius.

Komitén har efter bästa förmåga sökt utarbete förslag till

Löne- och elevtariff

så fullständigt som möjligt, och har komitén vid detta sitt arbete stödt sig på den statistik, som förbundsstyrelsen samlat från landets alla städer där tryckerier finnas. Ytterligare har komitén haft flere utländska tariffer att tillgå, såsom Sveriges, Norges, Danmarks och Tysklands tariffer, enligt hvilka mönster komitén utarbetat detta sitt förslag till tariff för Finland.

Hvad åter städernas klassificering angår, har det varit för komitén omöjligt, att med säkerhet bestämma till hvilken klass de skilda städerna böra hänföras, utan står det fritt för resp. afdelningar, att göra ändringar i detta af komitén uppgjorda klassificeringsförslag som ock i alt annat.

Då vi nu till Typografernas förening i Helsingfors öfverlämna detta tarifförslag, be vi att det, sedan detsamma af föreningen granskats och godkänts, måtte öfverlämnas åt Förbundsstyrelsen med önskningsmål, att förbundets samtliga afdelningar blefve satta i tillfälle att till förbundsstyrelsen aflåta sina utlåtanden öfver tarifförslaget.

Framst har komitén ansett, att lönerns rätta fördelning i förhållande till lefnadsomkostnaderna å resp. orter i landet vara det nödvändigaste, och att: a) minska arbetarnas lust för ombyte af kondion från en till annan ort; b) motarbete bortförande af arbeten till annan ort, samt c) afskaffa den s. k. smutskonkurrensen och den i anledning därpå uppstående orätta behandlingen af arbetskraften.

Arbetslönerna ha komitén föreslagit till något högre än de nuvarande, dock ej på långt när i den grad som de ovanligt stora lefnadsomkostnaderna skulle tarfa. Utbetalande af lönerna, som hittills skett tvänne gånger i månaden, har föreslagits att utbelas hvarje vecka, hvilket ansetts lämpligare.

Örðande af elevförhållanden ha varit ett af de viktigaste arbeten komitén haft sig förelagd, då den nuvarande friheten, att antaga huru många elever som helst slutligen skulle föra yrkeskickligheten i fullständig lägervall, emedan a) arbetskraften förökas i högre grad än hvad som fordras för yrket; b) upplärandet af skickliga arbetare försummas helt och hållet då eleverna begagnas som mellanhand i smutskonkurrensen (d. v. s. i täflan om arbetenas prisbillighet), hvaraf följden blir att elevens yrkeskunskap blir en sidofråga, särskildt i landsortsstäderna. Komiténs tanke med detta förslag är, att därigenom åstadkomma skickliga yrkesarbetare, hvilka från början kunna erhålla en grundlig lärdom i yrket, samt slutligen, att sålunda ej uppstå en massa arbetare, hvilka i anledning af öfverbefolkningen inom yrket ser sig tvungna gå utan arbete.

Den 27 november var Helsingfors förbundsafdelning samman kallad till extra möte för granskning af det nya tarifförslaget. Endast hälften medhans på första mötet, i anledning hvaraf granskningen skulle fortsättas följande söndag.

Yhäkö välinpitämättömyyttä?

Ikävän ja pahan vaikutuksen tekee maaseutujen liitto-osastojen välinpitämätön osanotto yhteisiin asioihin. Aniharva on se liitto-osasto, joka joutain toimii tai näkee hyväksi puhata — tavan vuoksi vaiko muuten. Parannuksien tarpeellisuksista kuulee kyllä haikeita huutoja ja valituksia, mutta saada ne tarpeelliseen käytäntöön, on kerrassa asia, jonka eteen tuskin tehdään mitään. Toivotaan, että kyllä ne itsestään paranee, kun tässä odottelee.

Onhan hyvä jo sekin, että liitolla on siksikin useita haara-osastoja, jotka ovat perustetut siinä tarkoituksessa kuin muutkin työväenaatetta ajavat yhdistykset maassamme. Ja tällaisten yhdistysten ohjelmaan kuuluu tietysti etupäässä oman taloudellisen aseman parantaminen. Jos emme erehdy sanoessamme tämän kohdan unohtu- siin jääneen maaseudun useammalta osastolta, päättäen siitä, ettei nykyään minkäänlaisia siihen suuntaan käyviä tietoja ole meille saapunut — vielä vähemmän muista puhumattakaan. Tuore esimerkki on meillä viime Vapunpäiväksi esittämämme iltamasta, josta tulot lankeasivat „Liiton vararahastoon“, jonka huomioon otti ainoastaan muuan osasto. Olisi tästä sopinut odottaa suurempaa ja innokkaampaa osanottoa, ainakin nimellisesti suvaitsevaisuuden kantaa silmällä pitäen. Rahasto, sellainen kuin vararahasto on, ansaitseisi jokaisen liiton jäsenen sivullista kannatusta. Olemme varmat siitä, että jos jokainen liitto-osasto olisi pannut toimeen mainittuna päivänä iltaman vararahaston hyväksi, tulo ei olisi ollut aivan pieni, ja siitä olisimme kaikki tyytyväisiä, sen sijaan, että nyt on päinvastoin.

Ja siinä toivossa, että yksimielisyys on voima, esittäisimme vielä jokaisen liitto-osaston koetteeksi panna jonakin sunnuntaina toimeen iltaman paikkakunnallaan liiton vararahaston hyväksi. Ja takaamme, että tällainen tavallinen iltama meikäläisiltä on onnistuva ja saavuttava suosiota suurenkii yleisön puolelta, kun vaan jokainen itse kohdastaan sitä tahtoo ja tekee sen eteen pienen „ylityö“ uhrauksen.

Lopuksi sanomme, että meidän, Suomen kirjaltajaliiton jäsenten, tulee olla yksimielisiä, sillä ilman sitä ei liitto merkitse mitään. Se on silloin vaan paljas nimi, jonka jo ensimmäinen vastoinkäyminen tai sattava vihuri syyssä kumoo ja hajottaa olemattomiin. Meidän on tultava käsitteämään liiton tarkoitus, sen oikeutettu muoto — tuo kaikilla niin tuttu oimintakeinen oikeuden saavuttaminen ja kunnollisen, täysin vastaavan työpaikan saaminen. Tämän eteenpä meidän tulisi kohottaa kätemme, muistamalla itseämme ja tovereitamme. Yksin tämä on jo omiaan antamaan täyden aiheen auttamaan toisiamme sitä suuremmalla syyllä, jos itse olemme osallisia samankaltaisista kärsimyksistä ja samasta huonosta tulevaisuudesta. Velvollisuus — paha kyllä, että sitä niin harva tuntee — jo pakottaa tekemään kaikki voitavansa kärsivien hyväksi ja ammattikunnassa vallitsevien epäkohtain korjaamiseksi. — Toimeen siis!

Till kollegerna!

En regel borde vara för alla människor, att ingångna förbindelser hållas. Men beklagligtvis handskas män med sådana, som om de vore utan all betydelse. Icke få bland typograferna vidlåda detta fel. Vi ha ett exempel härpå i de många, som icke fullgöra sina förbindelser till vårt förbund och andra som mycket oregelbundet fullgöra dem. Icke må man skylla på bristande förmåga, ty den kan en hvar ega som står i kondition. Endast en oförlätlig nonchalans är härtill skulden. Och förunderligt nog yttrar sig största missnöjet öfver att intet göres af förbundet — till deras fromma naturligtvis — just från desse „suddare“. Men klokt gjorde desse, om de ginge något litet till sig sjelfve och i första rummet frågade sig hvad de uträtta. Kanske skulle de då nödgas inför sig sjelfve blygas öfver sitt betende, så i det ena som det andra afseendet. När man vill att något skall uträttas, får man icke själf lägga armarne i kors och förmena att andra böra uträtta hvad som behöfver uträttas, icke ställa sig liknöjd eller fiendtligt emot de institutioner, som gjort till sin uppgift att gagna, men till följd af bristande tillgångar eller krafter nödgas se tiden an något. I stället borde man göra alt för att upparbeta dessa institutioner så, att de snarast finge de nödiga medlen för att värka med full kraft. Men icke är sättet härför att gång på gång söka undandraga sådana institutioner den tribut individen vid inträdet däri åtagit sig att lämna förmenande sig, sedan de vuxit så pass, att de endast med svårighet kunna fullgöras, utan skam böra låta det gå och blifva struken; man kan ju sedan gå in igen. Den som så handlar är en dålig kamrat och icke ens värd att kallas människa. Saknar han icke förnufts gifva, borde han kunna inse, att i ett sådant förfarande ligger en art bedrägeri gent

Kartuttakaa Liiton Vararahastoa!

emot institutionerna och gent emot de kamrater, som fullgöra sina åtagna förbindelser. På platser, där sådana individer finnas, böra de af bättre tänkande arbetskamrater — ty ordet kamrat i annan mening ha de förvärvat — allvarligen tillhåtas.

Det är nog sannt att vår organisation medfört uppoffringar, men man bör också komma ihåg, att intet vinnes utan uppoffring. Och i öfrigt ha offren icke påjudits högre, än hvad man ansett att hvar och en kunnat komma ut med, om ock därför en del kanske nödgats försaka en eller annan onödig njutning.

Mieleenpantavaa.

Autä itseäsi, niin Jumalakin sinua auttaa.

Nykyään kun koko sivistyneen maailman kirjaltajat y. m. samoilla aloilla työskentelevät henkilöt ovat yhtyneet liittoon keskenään, yhdessä voimin ponnistaakseen niitä epäkohtia, joita yhä tiheämmin kaikilla elämän aloilla rupeaa ilmeneään, olemme mekin tämän köyhän Suomen, vaan armaan Suomi-äidin kirjaltajat yhtyneet liittoon, joka on ensimmäinen laatuaan Suomessa, ja joka osottaa, että „Musta kaarti“ on maamme sivistyneen työväenluokka, joka tahtoen itse johtaa asioitaan *kuin yksi mies* sekä samalla osotaakseen muullekin maamme työväestölle sitä suurta merkitystä mikä tämmöisillä liitoilla tulee olemaan eri ammattikuntien kesken.

* * *

— Vaan mikä se liitto oikeastaan on? kysyneen moni, kynsästen korvallistaan. Kaikkea sitä tässä vielä... eikö tässä jo ole kylliksi ulostevoja... eikö se ole sillä hyvä, kun olen etevä työmies, sovin johtajan kanssa palkasta y. m., tai toisin sanoen, minä pidän huolta itsestäni ja Jumala meistä kaikista, arvelee taas joku. Mutta minun täytyy vastata ei!

Meidän aikamme, kun kilpailu on jo mennyt yli kaiken inhimillisyyden, viis välitteään työväestön henkisestä, siveellisestä toimeentulosta (poikkeuksia tosin löytyy), kunhan vaan saadaan helpolla työt tehdyksi, jos siihen sitte uhrautuu kin kaikki jalommat tunteet, on välttämätöntä, että liittoudumme keskenämme liittoon, joka tulee olemaan henkisenä ja aineellisenä yhtymysseitteenä kaikille Suomen eri osissa työskenteleville kirjaltajille. Henkisesti koettaa liitto voimaansa mukaan edistää jäsentensä siveellistä kantaa, hankkimalla jäsenilleen hyödyllistä ja opettavaista ammatti- y. m. kirjallisuutta, ja hankkimalla luennon pitäjää sekä pitämällä yleisiä kokouksia eri osissa maata, johonka kaikilla liiton jäsenillä, samoin kuin eri osastoilla edustajiensa kautta, on oikeus ottaa osaa. Näissä kokouksissa keskustellaan kaikista ammatin aloilla syntyneistä kysymyksistä. Aineellisesti tulee liitto mitä innokkaimmin työskentelemään jäsentensä eduksi: yhteinen koko maata käsittävä palkkaussääntö eli tariffi*) tulee olemaan liiton tärkein tehtävä, jonka yhteydessä tulee monta tärkeää kysymystä ratkaistavaksi, m. m. tuo meillä niin tärkeä oppilaskysymys, yötyön rajoittaminen y. m. Sairas- ja hautausapurahasto ja matka-apurahasto, joka tulee olemaan rahastojen välinen, sekä paljon muuta hyvää, jotka hämärinä utukuvina leijailevat edessämme. Niinkuin ylläolevasta näkyy, tarkoittaa nuori liittomme sanan täydellisessä merkityksessä jäsentensä siveellisen ja yhteiskunnallisen aseman kohottamista.

Siis arvoisat ammattiverit! Mitä on meidän tehtävä ja mikä on meidän velvollisuutemme nuorta liittoamme kohtaan? Meidän on, koko Suomen kirjaltajien, niin hyvin miesten kuin naisten, nuorten kuin vanhaan, rientäminen kirjoittamaan sen matrikkeliin nimeämme ja uhramaan ropomme! Meidän on helliminen ja hoitaminen tätä nuorta tulokasta yhtä hellästi kuin konsanaan mikään äiti on hellinyt ja hoitanut poikaansa, josta hän toivoi itselleen ja isänmaalleen turvaa. Siis toverit! Heittäkäämme pois kaikki kielelliset erimielisyydet, kaikki omat pyrintömme ja olkoon tunnussanamme: „*yksimielisyyttä yhteen liittymiseen antaa voimaa*“. Näyttäkäämme muillekin kulttuurimaiden ammattitoverillemme, että vielä elää yhteiskunta Suomenkin saloilla!

Siis rientäkäämme hämäläiset, karjalaiset, pohjalaiset, savolaiset, uusmaalaiset tulevaisuuttamme tukemaan!

Minä kohotan yhdeksän kertaisen eläköönhuudon nuoren liittomme elvyttämiseksi. Eläköön!

Terho.

*) Yhteisellä palkkaussäännöllä tarkoitetaan sitä, että koko maassa maksetaan saman laskuperusteen mukaan, ja että laskuperusteena tulisi olemaan aakkoset, jota laskuperustetta kaikissa kulttuurimaisissa käytetään ja joka myöskin Helsingissä on ollut käytännössä joitakuita vuosia, ja onkin jo kaikkialla, missä sitä on käytetty, ehtinyt saada ansaitun tunnustuksen niinhyvin työnantajain kuin -tekijäinkin puolelta.

Vasa-bref.

Är har förgätt
Sen Guteberg fått
Till lifs från oss en rad.

Ja, ja det är ej så lätt att skriva häller; att prata vidt och bredt går bättre för sig men att få detta tal på pappret och det sedan till Gutenbergs redaktion, ja det ja —. Men fast det varit trögt med meddelandet skall Gutenbergs ärade läsare ej för denskull tro, att vi soffit bort vår tid — nej långt därifrån. Sträfsamma hafva vi varit och äro det ännu, och med tiden ha vi äfven följt, hvilket framgår af meddelandet här nedan.

Som förpost måste jag nu först bjuda läsarena till lifs de gamla utslitna satserna: „När man väntar på något godt väntar man ej för länge“. Orsaken hvarför denna sats här kommer till användning är den, att vi föra våra läsare jämt 1 år tillbaka i tiden, ty då var det som vår handarbetsklubb startade sitt för förenigen i pekuniärt afseende så välsingnelsebringande arbete.

Denna vår klubb, sammansatt af såväl föreningsmedlemmar som utomstående, arbetade med ifver och intresse från hösten 1897 till juni 1898, då vårt lotteri gick af stapeln. Lotteriet föranstaltadt hufvudsakligast i och för erhållande af medel till inköp af fack-literatur, hvilket totalt saknas, äfvensom till betalande af hyra för lokalen. Att förenigen äfven erhöil skänker från utomstående personer behöfver väl ej tilläggas och att dessa i förenigen med klubbens arbete gifvo det goda resultatet af 900 marks vinst. Till alla dessa som därför direkt eller indirekt förhjälp oss till detta gynsamma resultat få vi härmed framföra vårt hjertliga tack. — Tilläggas bör, att anonserna å alla tidningar, med unantag af Vasa Tidning och Vaasan Sanomat, hvilka tillställt oss räkning, hafva erhållits gratis.

*

Den 1:sta maj hade förenigen en utfärd till Böle, en by belägen ungefär 4 kilometer från Vasa, däri föreningsmedlemmar jämte några inbjudna deltagare. Deltagarna samlades vid norra tullen kl. 11 f. m., därifrån promenaden till ort och ställe i gasmarch anträdades under det härliga väder och om möjligt ännu härligare stämning bland den unga lefnads- och matfriska skaran. Framkomna bjödos förenigen på kaffe och andra förfriskningar äfvensom mat därvid filbunken spelade en icke så liten roll. Sång och musik bjödos, äfvensom dans, hvilken sednare räckte till sena kvällen, då enhvar gick hem till sitt och, som vi hoppas, nöjda med sin dag, om ock litet trötta. — Emedan föreningsmedlemmarna skramlat till denna utfärd och något öfverskott ej förefans, kunde till förbundets reservfond ej heller sändas några 1-maj-medel.

*

Hvad sommaresemestern beträffar, har Vasa Nyheter tryckeri, i detta afseende föregått de andra med godt exempel och beviljat 1/2 månads ledighet med full lön åt alla månadslöntagare samt 40 mark för samma tid åt dem som varit på beräkning, förutom ombrytaren, som erhållit 100 mark.

Pohjalainens tryckeri har bekostat en af sina arbetare till en badort (!), hvilket ju var en ädel handling, men som fördunklas något litet om man tänker sig att alla de öfriga arbetarna genom detta drag af oskattbar uppoffring med sin ledighet fått sitta emellan.

Hvad Vasa Tidnings och Unggrens tryckerier vidkomma hafva ej någon ledighet med lön förekommit, men väl utan sådan och det är ju ändå något; man bör ej fordra så mycket af den som litet har. En hvar efter råd och lägenhet.

*

I detta konkurrensens tidevarf skulle man tycka att det ej bure sig hvarken att förstora eller försköna tryckerilokalerna. Dock har detta skett t. ex. å Pohjalainens tryckeri, hvilken egare byggt sig ett nytt tidsenligt tryckeri uti egen gård, där alt hvad göras kunnat till arbetarnas och sundhetens bästa blifvit taget med i beräkningen. Till samma tryckeri som förut drivits med handkraft har äfven köpts en ångmaskin, som är inrymd i nedra våningen där enkom för detta ändamål bygts ett rum med asfalt golf och hvälfdt tak. — Utom Pohjalainen har äfven Vasa Nyheter förstorat sitt tryckeri och hyrt skild lokal för civilsätteriet, samt i hela etablissementet låtit inleda elektrisk belysning. — På tal om belysning bör det anmärkas, att alla tryckerier ej äro lika lyckligt lottade här i staden. Två hafva elektrisk belysning, ett skäligen goda taklampor, men å det älstä, hur må det vara der? Jo ungefär så här:

Vid skenet af skymma *sexstycers dankar*,
De tiga och knoga.

Och våga ej uttala sina tankar.

Och som jag med dem ej vågar uttala mina tankar utan håller dem för mig själf skriver jag denna gång ej mer utan lämnar det till nästa gång.

Lurifax.

Från förbundsområdet. Liiton alalta.

— **Helsinki.** Kirjaltajain yhdistyksen kokouksessa v. k. 20 p:nä käsiteltiin seuraavat asiat: Toimikunnan tiedonannoissa ilmoitettiin 4 uutta jäsentä yhdistykseen liittyneeksi.

Kysymyksen oppikurssien toimeenpanemisesta kirjaltajille pohjusti hra K. Skogster. Päätettiin, että ensi kokouksessa valitaan 5-henkinen komitea kysymystä perinpohjin harkitsemaan.

Sanomalehti Työmiehen johtokunnan kierto-kirjeen johdosta päätettiin, ettei voida ottaa osaa mihinkään suoranaiseen kannatukseen kun yhdistyksellä itsellään on oma erityinen äänenkannattaja. Lausuttiin vaan toivomuksena, että yksityiset jäsenet tilaamalla Työmiestä kannattaisivat.

Valittiin Gutenbergin toimittajat.

Kirjaltajaliiton tarkastuslautakuntaan valittiin hra A. Karjalainen uudestaan.

Ehdokkaiksi liittohallitukseen valittiin yksimielisesti hrat R. Ahlstedt, E. A. Bernström ja J. A. Kosk uudelleen.

Liittohallituksen varajäsen-ehdokkaiksi valittiin hrat F. Bäckman, V. Blomqvist, E. Enberg, J. H. Niemi ja J. Holmberg.

— **Pori.** Porin kirjaltajaklubin kokouksessa marraskuun 6 päivänä esitettiin palkkajärjestelmää varten valitulle komitealle Suomen kirjaltajaliitosta tullut ruotsinkielinen kirjelmä, jossa täkäläisille kirjaltajille ilmoitettiin ei olevan soveliaasta ryhtyä väliaikaiseen tarifiin vaan olisi odotettava kunnes koko maata käsittävä tariffi tulisi tarkastetuksi, hyväksytyksi ja läpiajetuksi. Tähän ei kokous kuitenkaan tyytynyt, vaan pyysi entisessä mielipiteessään, että olisi saatava aikaan aakkosjärjestelmän mukainen maksutapa kirjapainoihin niin pian kuin mahdollista.

Senjälkeen luettiin palkkajärjestelmää varten valitun komitean laatima ehdotus, joka muutamilla muutoksilla hyväksyttiin. Palkkajärjestelmäksi sen mukaan hyväksyttiin aakkoslasku, jonka pohjamaksuksi asetettiin: antikvasta 43 piä frakturista 40 piä 1000 kirjaimelta sekä sanomalehtilatomisesta 5% korotus. Niinkään lasketaan korotusta: nimilatuksesta 10%, numerolatuksesta 25% ja tabellilatuksesta 50%. Kukin 13 ciceron välike lasketaan 1 kirjaimeksi ja sitä pitemmät 2:si. Taittajat eli ilmoituslatojat, jos ei heitä aakkosjärjestelmään hyväksytä, saivat kuukausi- tahi viikkopalkan, tätä kumminkin korotettuna sen mukaan mitä tekstilatojatkin mahdollisesti tulisivat ansaitsemaan; samoin siviililatojat.

Valittiin kolmemiehinen komitea, herrat E. Nybäck, K. Korsman, ja Fr. Nyman, laatimaan kirjallisen pyynnön aakkoslaskujärjestelmän käyttäntöön ottamisesta yllämainituilla perushinnoilla sekä sen sitten isännistölle jättämään mitä pikemmin.

Tämän komitean laatima kirjelmä on nyttemmin jätetty isännistöille ja varrotaan heidän suosiollista vastaustaan.

Perhe-iltaman vietti klubimme jäsenistö t. k. 19 p:nä Arbetets Vännerin huoneustossa.

— **Helsingfors.** Vid typografernas månads-möte den 20 november anmäldes bl. a. flera nya medlemmar. Med behållningen, fmk. 3,212: 42, från förenigen lotteri i Brunsparken skulle förenigen skulder betalas och återstoden placeras i förenigen allmänna fond. Frågan om arrangerandet af typografiska fackkurser inom förenigen refererades af hr K. Skogster. Efter en liflig diskussion beslöt, att en 5-mannakomite vid ett kommande möte skulle utses, hvilken skulle få i uppdrag att från nästa höst i Ateneum söka få till stånd en särskild afdelning för typografer. Aktier i tidningen „Työmies“ ansåg förenigen sig ej kunna inköpa, emedan förenigen har tvänne egna factidskrifter att understöda. Till tidningen Gutenbergs redaktion utsågs för den svenska afdelningen hr V. Blomqvist (återvald) och för den finska hr O. A. Nyman (nyvald). Till medlem i Finska Typografiförbundets kontroll-nämnd utsågs hr A. Karjalainen. Därefter vidtog kandidatvalen till särskilda funktioner inom Finska Typografiförbundet.

Notiser. Uutisia.

— **Gutenbergin toimittajiksi** ensi vuodeksi valittiin viimeisessä täkäl. kirjaltajainyhdistyksen kokouksessa J. Höglundin sijaan, joka muuttaa paikkakunnalta, hra O. A. Nyman suomalaisen ja hra V. Blomqvist uudelleen ruotsalaiseen osastoon.

— **Östra Finlandin** kirjapainoliikkeen johtajaksi on otettu kirjaltaja K. J. Sundqvist. Kauan onkin sanottu liike saanut kärsiä johtajan puutteen tähden. Nyt on se poistettu ja sopinee toivoa, että monta epäkohtaa tulee parannetuksi.

Föröken Förbundets Reservfond!

— **Oulun Uuden (Kaiun) kirjapainon** omistaja, maisteri K. F. Kivekäs on korottanut ladelman hinnat 70 p:nistä 80 p:niin 1000 neliöltä. — Kiitosta ansaitsevaa on tämä, isännälle vähäinen vaan työmiehelle hyvä korotus.

Muissa Oulun kirjapainoissa maksetaan vaan 70 p:niä ja allekin siitä 1000 neliöltä laskulajille.

— **Eläke.** Kirjaltajavanhus *K. K. Flodbergille* on myönnetty Keisari Nikolai I:n muistoksi perustettu eläke, vanhoja sotureita varten jotka ovat ottaneet eron palveluksesta ennen vuotta 1858.

F. Puuseli aliupseerina Mikkelin pataljoonassa sotavuosina 1853—56.

— **Kirjallisuutta.** Lindstedtin Antikvaarisen kirjakaupan kustannuksella täällä on painosta ilmestynyt:

Rakkaiden tulkki eli kirjeaava rakastuneille, tietoja rakkaudesta, avioliitosta sekä 83 rakkauskirjettä K. V. Vauriolta. 1: 50 p.

Suuri ja ihmeellinen egyptiläis-kaldealais-persialainen unikirja, toimitettu ensikerran suomeksi. Hinta 1: 25 p.

Nämä molemmat kirjaset ovat epäilemättä meikäläisillekin hyvin sopivat joululahjat ja saanevat siis suuren joukon ostajia. — Molempien kirjasien ulkoasu on kaunis ja miellyttävä, jotta yksin niiden katseleminen jo hauskuttaa.

— **Stadgar** för Typografernas understödsförening och samma förenings sjuk- och begravningshjälpkassas samt pensionskassas stadgar ha ej erhållit stadfästelse.

— **Stilgjuteriaktiebolag.** Faktor O. Lindstedt m. fl. ha sökt stadfästelse å stadgar för „Aktiebolaget Typos osakeyhtiö“ för bedrivande af stilgjuteri. Aktiekapitalet 10,000 mk.

— **Endast tvänne** täflingskrifter (svenska) ha insändts till förbundet.

— **I Villmanstrand** pågår, enligt till förbundsstyrelsen anlägd skrifvelse, bildandet af förbundsafdelning, hvilket bevisar, att typograferna i Villmanstrand vaknat och tänka på framtiden.

— **Centralskolan för konstflit** besökes under denna hösttermin af några och 40 typografer. Af detta antal äro 24 endast från Centraltryckeriet, hvaraf 22 bekostas i skolan af tryckeriet; 11 från Hufvudstadsbladet, hvilket tryckeri betalt skolgången för 8; samt 2 från N. Pr. tryckeri, hvilka själfva erlagt sin skolafgift. Antalet besökare i nämnda skola från andra tryckerier ha vi ej erhållit uppgift på.

Då nu antalet denna termin stigit till en så respektabel siffra, som öfver 40, är det att hoppas, att antalet elever i det närmaste fördubblas nästa år, och då vore det en lätt sak för Typografernas förening, att få förvärligad tanken om erhållande af en egen afdelning för typografer i konstflitskolan.

— **Työmiens tryckeri.** Underhandlingar pågå för inköp af H. J. Forsströms tryckeri åt Työmiens.

— **Vacker handling.** Å Kaikus tryckeri i Uleåborg har beräkningen för tusen fyrkanter förhöjts från 70 till 80 penni. Kaikus principal har härmed visat sig vara en sann arbetarevän, hvilken tagit i betraktande de förhöjda lefnadsförhållandena och betalar sina arbetare därefter.

— **Till Pohjalainens tryckeri** har i dagarna anländt en falsmaskin, som den 26 november för första gången var i bruk. Det torde vara den tredje å ordningen i Finland, skriffer vår meddelare.

— **Till faktor** å Vasa Tidnings tryckeri i stället för faktor C. A. Heinze, som afgått, har sätaren *Hjalmar Huima*, som förut konditionerat å Vasa Nyheter tryckeri, blifvit antagen.

Fria ord. Vapaita sanoja.

Till Red. af Gutenberg.

Härmed får jag upplysningsvis meddela, att jag ej varit prisdomare vid den å Victor Pettersson & C:os Tryckeri-Aktiebolags officin denna höst föranstaltade täflingen i accidenssättning, och att jag sålunda haft intet inflytande på prisutdelningen vid densamma.

H:fors, den 1 dec. 1898.

A. V. Nylander.

Tarifförelser i Skandinavien.

Tarifförelsen i svenska landsorten går allt jämt framåt. Stad efter stad upptages frågan uti och den synes i allmänhet föras med lugn af båda parterna.

Östergötlands typografer voro de som först efter skåningarna upptogo frågan. Efter mycket långa underhandlingar blef man å ömse sidor ense — icke om tariffen, men att hänskjuta sina skilda åsigheter i densamma till en särskild skiljenämnd, hvars beslut man på förhand förbundit sig underkasta. Denna nämnd består af dr Koersner, (vald af boktryckarna i Östergötland), typografen L. A. Mårtensson, (vald af Östergötlands typografer), boktryckaren David Lund (vald af Boktryckareföreningens styrelse), typografen Otto Lindström (vald af typografförbundets styrelse) och ingenjören riksdagsmannen J. H. G. Fredholm (vald af förstnämnda fyra ledamöter).

Upsala typografer ha sin rörelse i det allra närmaste afslutat och förväntas tariffen därifrån underskrifvas någon af de närmaste dagarna.

Gefle typografer ha haft en ganska långgrandig underhandling. För närvarande synes de skiljaktiga meningarna gälla hufvudsakligast lokal tilläggets storlek. I sitt senaste meddelande till förbundsstyrelsen nämner afdelningstyrelsen att afdelningen lika väl som principalerna stå redo att öfverläta frågan till förbundsstyrelsens afgörande.

I Göteborg synes frågans gång underlig. Ena gången tyder allt på omedgörlighet för att nästa gång synas löftesrikt, och omedelbart därpå finner man de ledande personerna å ömse sidor i fäjd i tidningarna på platsen. Boktryckarna protesterar mot typografernas diktatoriska kallelsebref till gemensamt möte och typograferna protesterar mot boktryckarnas långsamhet vid underhandlingen. Dock skola vi, säger Sv. Typograf-tidning, påpeka, att det just icke är lämpligt af en afdelning att besluta, det dennes förtroude män skola affatta skrivelser, som göra samarbete, i allt för kraftiga former. Äfvans är det olämpligt, att i pressen rikta personliga anfall mot dem, med hvilka samarbetet skall ega rum.

Äfven på flere andra håll i Sverige ligga typograferna i underhandlingar om den nya tariffens införande.

I allmänhet ha afdelningarna i Sverige inhemtat sina order hos förbundsstyrelsen, och där så skett har arbetet underlättats; men på andra håll återigen synes afdelningar vilja handla själffrådigt, ty förbundsstyrelsen får icke underrättelser öfver sådana afförelser genom bref eller telegraf och då lyda alltid dessa att frågan står på samma ståndpunkt.

Af den ny pågående rörelsen finner man, att det dragit ut månader och nära på året innan det lyckats för enskild ort med några tryckerier att få frågan rangerad.

För närvarande pågår lönerörelse i *Kristiania*. Denna rörelse, som är förberedd för lång tid sedan, är närmast att betrakta som blifvande afslutning på det förliden sommar försiggångna arbetet för införande af en landsortstariff.

Tarifförelsen i *Kristiania* går i hufvudsak ut på att få erkända följande grunder:

1. en arbetstid af 9 timmar för dagarbete och 7 timmar för nattarbete;
2. minimilön af 26 kr för dagarbete och 35 för fast nattarbete pr vecka;
3. en i förhållande till ofvannämnda priser afpassad förhöjning för ackords- och öfvertidsarbete.

Af särskildt intresse är dessutom de i tariffen uppställda *särskilda bestämmelserna för sätтарinnor*, efter som det är första gången i Norge sätтарinnorna har framställt fordran på en bestämd löneskala.

Fordringarna äro:

1. Sätтарinnor, som arbetat i yrket i 5 år betraktas som utlärd.

För dessa gälla följande lönesatser:

- a) minimilön af 18 kr pr vecka vid daglig tidning;
 - b) minimilön af 16 kr för alla, som äro sysselsatta vid annat arbete.
2. Lärotid för de kvinnor, som hädanefter ansluta sig till yrket.

Tryckarna ha i tariffen uppställt en del särskilda bestämmelser, hvilka i det väsentligaste gå ut på, att tryckare, som har mer än en präss att sköta skall ha ett tillägg af 20 % för den andra maskinen och ytterligare 20 % för en tredje; för skötsel af gas- eller fotogenmotor ett tillägg af 10 % af veckolönen.

Dessutom har man framställt förslag om utarbetande af tariff för maskinsättning och upprättande af skiljenämnd.

På tarifförelsens nuvarande stadium i *Kristiania* är det omöjligt att uttala sig om det slutliga resultatet. Det är att hoppas, att underhandlingarna skola föras på ett för såväl arbetare som principaler tillfredsställande sätt.

Äfven i *Danmark*, hvarest de kvinliga typograferna numera „mangrant“ inträdt i organisationen, ha våra kolleger utarbetat en ny och tidsenlig tariff, hvilken de med det snaraste ämna få genomförd.

Sedan ofvanstående skrifuvs, hvilket var ämnadt att ingå i föregående nummer, ha typograferna i Köpenhamn redan beslutit genomföra sina fordringar, hvilket framgår af nedanstående.

Under en tid af, i det närmaste 1½ år har underhandlingar pågått mellan typografer och deras principaler i Köpenhamn. Med dessa underhandlingar hade våra köpenhamnska kolleger tänkt på god väg få sin nya tariff genomförd. Hällre än att de ville tillgripa det yttersta medlet — arbetsinställelse — för att såmedels i en hast kunna få genomförd sin tariff, hade de tålmodigt under en tidsrymd af 1½ år försökt på god väg nå sina önskningsmål. Vissa nedprutningar i tariffen medgäfvos också. Men intet hjälpte. Alt strandade mot principalernas omöjlighet.

Nu sent omsider har tålmodet brutit för Köpenhamns typografer. Den 4 november uppsade de typografer som arbeta hos Boktryckareföreningens medlemmar sina platser på de i tariffen föreskrifna åtta dagars uppsägningsfrist.

Detta tog skruf och den 11 nov. kunde typografernas möte behandla ett förslag om föreslagna förändringar, hvilka vidtogos, och i öfrigt antaga en tariff, som enligt „Typograf-Tidende“ medför en förhöjning af 3 och 1 kr. på minimilönen för såväl sättare som tryckare, 3 öres förhöjning pr tusen bokstäver i grundpriset, 2 kronor för skötandet af mer än en präss och ett lönetillägg för fast aflönande af 5, 4, 3 och 2 kr. Dessutom har uppnåtts antagande af lärlingsskala och sundhetsbestämmelser äfvensom tariffens fastställande för en tid af fyra år.

Det viktigaste af den nya tariffens innehåll är följande bestämmelser:

För boksättare och tryckare: daglig arbetstid 9 timmar, minimilön 23 kr, grundpris för fraktur 38 öre och för antikva 40 öre per tusen bokstäver.

För tidningssättare: daglig arbetstid 9 timmar; nattarbete 8 timmar, grundpris 42 öre per tusen bokstäver, skala för fast lön 29—38 kr per vecka.

För tidningstryckare är minimilönen 30 kr per vecka för 6 natters arbete å 4 timmar.

För maskinsättare: 8 timmars arbetsdag, 7 timmars nattarbete, skala för fast lön 32—42 kr per vecka.

Kvinnliga typografer åtnjuta lön lika med manlig typograf.

Alla fasta löner förhöjas enligt följande skala:

från 18—20 kr med 5 kr per vecka.
” 21—24 ” ” 4 ” ” ”
” 25—30 ” ” 3 ” ” ”
” 31 kr och därutöfver med 2 kr. per vecka.

Sålunda är den långvariga lönestriden i Köpenhamn afslutad, dock ej, såsom typograferna hade väntat, på underhandlingarnas väg, utan ha dessa af principalerna tvungits anlita sitt sista medel för att arbetaren skall komma i åtnjutande af en sådan betalning för sitt arbete, som de dyra tiderna absolut kräfvat.

Den oginhet arbetsgifvarena vanligen visa gentemot arbetarnas fordringar, nu senast i Köpenhamn, kan, beklagligtvis ej framalstra annat än missämja principaler och arbetare emellan.

Till den seger våra danska kolleger nu med enighet och i förening med en stark solidaritetskänsla vunnit, lyckönska vi dem af fullaste hjärta.

Osoitteita.

Liihohallitus.

Puheenjohtaja, hra *J. A. Kosk*, Sentraali-kirjapaino.

Rahastonhoitaja, hra *Fr. Saastamoinen*, Simeliuksen kirjapaino.

Kaikki kirjeet osotetaan puheenjohtajalle ja rahalahetykset rahastonhoitajalle.

Adresser.

Förbundsstyrelsen.

Ordförandens, hr *J. A. Kosk*, Helsingfors Centraltryckeri.

Kassaförvaltaren, hr *Fr. Saastamoinen*, Simeli tryckeri.

Alla bref adresseras till ordföranden och pänningeförsändelser till kassaförvaltaren.

Helsingissä 1898.

J. Simeliuksen perillisten kirjapaino osakeyhtiö.